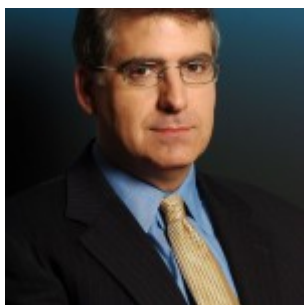

Уводне ријечи првог замјеника високог представника Рафија Грегоријана на годишњој конференцији поводом Међународног дана борбе против корупције

Добро јутро Ваше екселенције.

Управо сам дошао са презентације Извјештаја о глобалној конкурентности за 2009. годину и зато мало касним. Извињавам се због тога.

БиХ се налази на 109. мјесту од укупно 133 земље које су укључене у овај извјештај. Сада се налази између Уганде и Камбоџе. У свакој од претходне три године БиХ је ишла уназад, док друге земље иду напријед. Уганда се, на примјер, попела за 20 мјеста и сада је испред Босне и Херцеговине.

Није изненађење ни за кога у овој просторији, барем се надам да није изненађење ни за кога, да постоји јасна паралела између корупције и конкурентности. У ствари, као што знате, корупција је и даље огроман и раширен проблем у БиХ на сваком нивоу. Али, прије свега, контрола над некретнинама и над процесом издавања грађевинских дозвола, те контрола јавних предузећа од стране политичких странака кроз систем покровитељства налази се у коријену свега овога. О овоме сам

говорио детаљно у своја два ранија обраћања Кругу 99.

Агенције за спровођење закона и тужиоци генерално избјегавају рад на случајевима корупције, посебно на онима гдје постоји основана сумња да су укључени високопозиционирани функционери, чак и када су ти случајеви обзнањени широкој јавности и детаљно презентовани у медијима, како домаћим, тако и страним.

Такође, постоји велики политички утицај и пријетње упућене правосуђу и агенцијама за спровођење закона. А координација и сарадња међу тужиоцима и полицијским агенцијама и даље су слабе, као што сте могли чути од амбасадора Куркуласа.

Но, немојмо заборавити да су организације које у енглеском језику зовемо “псима чуварима”, дакле чланови грађанског друштва који су одговорни за праћење рада органа власти у смислу поштовања закона, попут *Transparency International*-а, такође предмет великог притиска. Ако се добро сјећам, не тако давно, та организација је морала привремено затворити својуовдашњу канцеларију из безбједносних разлога. Мислим да су то још једино морали урадити у Бјелорусији. И то вам даје јасну слику о томе колики је политички притисак овдје.

У већини случајева, инкриминишући траг криминалних активности и веза са отуђивањем јавних средстава, лошим управљањем јавним предузећима и нерегуларностима у процесу приватизације води до највишег врха власти. То наводи на закључак да до већине тих криминалних активности не би ни дошло без директног ангажмана или знања или покровитељске улоге највиших званичника.

Умјесто тога, реакција на све то, у овој згради, била је наравно да се не одобри продужење мандата међународних судија и тужилаца који раде на овим случајевима, иако је нама, с друге стране ријеке, било сасвим јасно да већина парламентарца то подржава – што се јасно видјело у раду Уставно-правне комисије, која је усвојила амандмане којима се омогућава пуно продужење мандата судија и тужилаца у оба одјела, укључујући и онај за организовани криминал.

Они који су одговорни за блокирање продужења мандата знају ко су и знају зашто то раде. У питању је један конкретан предмет од њих 200 које тренутно разматра Специјално одјељење за организован криминал. Последице ће, наравно, утицати и на осталих 199 предмета, уколико мандат ових тужилаца не буде продужен. То укључује и предмете из области тероризма, и то предмете који се односе на врло тешка дјела. Ако ми дозволите, подсјетићу вас да је прије отприлике три године овдје у Босни и Херцеговини ухапшен бомбаш-самоубица, чија је намјера наводно била да почини терористички акт негдје другдје у Европи. А прије само мјесец дана, ухапшени су припадници друге терористичке јединице и против њих је припремљена оптужница, а суђење би ускоро требало да почне. Сви ови предмети, које рјешавају исти тужиоци, сада ће бити доведени у питање заједно с других 199 предмета.

Током претходне године, Босна и Херцеговина је могла постићи далеко већи напредак, истински напредак у побољшању антикорупцијског законодавства и његовог усклађивања с ратификованим међународним документима. Уз то, Босна и Херцеговина није постигла неки посебан напредак у погледу имплементације постојећих закона и стратегије за борбу против корупције. Чули сте да су о овом питању говорили и амбасадор Куркулас и господин Белкић.

Умјесто тога, као што смо већ чули из једног ранијег примјера о слабљењу закона о финансирању политичких странака, неки парламентарци такође предузимају напоре како би разводнили закон о сукобу интереса и учинили га чак мање рестриктивним у односу на постојеће одредбе.

Увјерен сам да би међународна заједница требало и даље да инсистира да босанскохерцеговачке институције и политичке странке хитно предузму кораке у циљу искорјењивања корупције, јер је постојећа ситуација неодржива, а ако је ситуација овдје неодржива, онда то утиче и на регион, утиче на цијелу Европу, па чак и на моју земљу.

Међународна заједница ће морати са своје стране подузети активности како би помогла и сигуран сам да ће то учинити, а судећи по квалитету скупа који ће о томе данас говорити, има разлога да се надамо да ће овај догађај допринијети нашим заједничким напорима усмјереним на борбу против пошаста корупције. Захваљујем се *Transparency International*-у и амбасади Норвешке на финансирању овог дијалога, као и на великом броју учесника с највиших нивоа које данас овдје видим.

Хвала лијепо.